

ADALET ve KALKINMA PARTİSİ
T.B.M.M. Grup Başkanlığı

Tarih : 22.10.2007

Sayı : 14

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'nin tahıl ambarı olarak bilinen Konya Kapalı Havzasında her geçen gün yer üstü ve yer altı suları azalmaktadır. Ovanın gelecekte karşı karşıya kalabileceği susuzluk herkesi derinden düşündürmektedir. 1 milyon kişinin yaşadığı şehirde insanların içme ve kullanma suyunun, tarımla uğraşan 1 Milyon kişinin de arazi sulama suyunun temini her geçen yıl daha da zorlaşmakta ve gelecekle ilgili kaygıları daha da artmaktadır.

Yaklaşık 3.5 milyon hektar büyüklüğündeki ovada, yer altı sularının çekilmesine bağlı olarak sekiz katlı bir apartmanın sığabileceği büyüklükte dev çukurlar oluşmaya başlamış ve sayıları da her geçen gün artmaktadır. Diğer taraftan mevcut göller, barajlar ve göletlerin alanları sürekli küçülmekte ve hatta kuruduğu görülmektedir.

Türkiye'nin en az yağış alan bölgelerinden birisi olan Konya Kapalı Havzasında ki, yer altı ve yer üstü su kaynaklarının; korunması, varolan problemlerin giderilmesi ve yaşanan kuraklığa ve susuzluğa karşı gereken önlemlerin alınması amacıyla, Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

- 1- Hasan ANGI-Konya
- 2- Muharrem CANDAN-Konya
- 3- Abdullah ÇETİNKAYA-Konya
- 4- Mevlüt AKGÜN-Karaman
- 5- Kerim ÖZKUL-Konya
- 6- Özkan ÖKSÜZ-Konya
- 7- Mustafa KABAKCI-Konya
- 8- Haydar Kemal KURT-Isparta
- 9- Hüsnü TUNA-Konya
- 10- Rıttan KÖYBAŞI-Nevşehir
- 11- Orhan ERDEM-Konya
- 12- Mahmut Mücahit FINDIKLI-Malatya
- 13- Ali Rıza ALABOYUN-Aksaray
- 14- Harun TÜFEKÇİ-Konya
- 15- Lütfi ELVAN-Karaman
- 16- Ayhan Sefer ÜSTÜN-Sakarya
- 17- İrfan GÜNDÜZ-İstanbul
- 18- Mehmet Yaşar ÖZTÜRK-Yozgat
- 19- Metin KAŞIKOĞLU-Düzce
- 20- Ali ÖZTÜRK-Konya

GEREKÇE:

İç Anadolu Bölgemizde yer alan Konya Kapalı Havzası, Türkiye'nin toplam alanının yaklaşık %7'sine denk gelen 53850 km²'lik bir alanı kaplamaktadır. İç Anadolu Platosu'nun ana bölümünü oluşturan Havza, 900-1050 m arasında değişen yükseklikteki çoğunlukla ovalık bir morfolojiye sahiptir.

Özellikle kentlerin su ihtiyaçlarının sağlandığı ve kentsel yerleşim alanları içerisinde ve/veya çevresindeki su kaynakları, sürekli kirlenme tehdidi altında bulunmaktadır. En kısa zamanda etkin önlemler alınmadığı takdirde, 21. yüzyılda, birçok akiferimizden ve bazı nehir sularımızdan faydalanma olanağı tamamen kaybolacaktır.

Konya'nın mevcut nüfus artışı, aldığı göç, gelişen ve büyüyen sanayi ve tarım faaliyetleri sonucunda, bugün bile kentin ihtiyacın sadece %8-10'luk kısmının sağlanabildiği Altınapa Baraj Gölü yetmediğinden ihtiyacın %90'ından fazlası yeraltı suyundan desteklenmektedir. Bunun sonucu Kentin yeraltısu dengesinde bozulmalar oluşarak, temiz akifer ile nitelik olarak bozuk akifer karışma noktasına gelmiştir.

Konya Kapalı Havzası'nda DSI verilerine göre 30.000'i ruhsatlı 30.000'e yakını da kaçak olmak üzere 60.000'e yakın yeraltı suyu üretim kuyusu bulunmaktadır. Bunlardan çekilen yer altı suyunun büyük bir çoğunluğu salma sulama (vahşi sulama) yöntemi ile tarımsal sulamada kullanılmaktadır.

Son 15-16 yıldır yağışların uzun yıllar ortalamasına göre azlık göstermesi, gün geçtikçe sayıları artan sondajlar, uygun olmayan hidrojeolojik ortamlarda sürdürülen sondaj çalışmaları, ekonomik olmayan/bilinçsiz sulama teknikleri ve tarımda hatalı bitki deseni seçimi, jeoloji mühendisi müşavirliğinde açılmaması nedeniyle, koruma tedbirleri alınmamasından kullanıma elverişli yer altı suyunun nitelsiz su seviyeleriyle karıştırılması sonucu suyun kirlenmesine, kullanılamaz hale getirilmesine neden olunmuştur.

Konya Kapalı Havzası'nda DSI verilerine göre yıllık yaklaşık 1.8 milyar m³'lük emniyetli su rezervi bulunmakta, ve yılda yaklaşık 800 milyon m³ su açığı verilmektedir.

Havza içerisinde yer alan sulak alanlar, göl ve sazlıklar yıllar öncesindeki durumunda değildir. Çoğu yapılan yanlış ve bilinçsiz uygulamalar nedeniyle suyunun çoğunu kaybetmiş, bir kısmı da tamamen kurumuştur.

Konya Havzasındaki önemli sulak alanlara genel olarak bakacak olursak; Beyşehir Gölü, zengin su kaynağına rağmen yanlış işletmeler sonucu su seviyesi çok ciddi seviyede düşerek bugünkü durumuna gelmiştir ve kurtarılmayı beklemektedir. Tuz Gölü ise son 35 yıldır kirlenme, besleniminin engellenmesi ve diğer sebeplere bağlı olarak yarı yarıya küçülmüştür. Ereğli Sazlığı'nda ise yer altı suları en alt seviyeye inmiştir. Eşmekaya Sazlığı (Aksaray) tamamen yok olmuş, Eber ve Akşehir Gölleri ise kuruma noktasına gelmişlerdir. Alınacak tedbirlerde biraz daha geç kalınması durumunda bölge gerçek anlamda bir felaketle karşılaşacaktır.

Gelecek nesillerin sağlıklı ve ekonomik içme ve kullanma suyuna sahip olabilmesi; tarımda yeterli ve gerekli suyu kullanabilmek için, kısa zamanda etkin önlemler alınması ve uygulanması gerektiğini düşünmekteyiz.